

Salla
In the middle of nowhere

Sallan tiedotuslehti 3 / 2023

www.salla.fi/info/kotosalla-lehti/

*Salla –
matkalla hyvään
huomiseen*

Kunnanjohtajan katsaus

Talousarviota ja -suunnitelmaa vuosille 2024-2026 on tehty edelleen hyvin poikkeuksellisissa olosuhteissa. Geopoliittinen tilanne, Ukrainan sota, Israelin ja Palestiinan konflikti ja niiden sekä muiden kriisien vaikutukset maailman talouteen ja väistämättä myös Suomeen eivät voi olla vaikuttamatta myös meidän arkeen. Valtion heikko rahoitustilanne ja siitä sekä sote-uudistuksesta seuranneet negatiiviset taloudelliset vaikutukset heijastuvat myös Sallaan.

Positiivisena seurauksena voidaan nähdä mm. metsätaloudelle ja elintarvikkeiden ja niiden raaka-aineiden tuotannolle ja jalostukselle sekä huoltovarmuuden että omavaraisuuden vahvistamisen välttämättömyys. Oman puolustuksemme merkityksen kasvu ja Nato-jäsenyyden mukanaan tuomat vaikutukset Sallan kaltaiselle itärajalle sijoittuvalle kunnalle antavat meille mahdollisuuden hyötyä sekä toiminnallisesti että taloudellisesti vaikeasta kansainvälisestä tilanteesta. Merkitystä on myös sillä, että suuri osa kansallisesti merkittävistä luonnonvaroista sijaitsee Lapissa. Nykyisen hallituksen ohjelmassa onkin näistä syistä johtuen huomioitu sekä Pohjoinen että Itä-Suomi. Perustellusti olemme oikeutettuja molempien osioiden mukanaan tuomiin investointi- ja kehittämistoimiin sekä rahoituksiin. EU:n vahva panostus Vihreän siirtymän edistämiseen ja fossiilisten polttoaineiden käytön selkeään vähentämiseen ilmastonmuutoksen torjumiseksi antaa osaltaan myös meille mahdollisuuksia. Tämä näkyy jo nyt monissa eri vaiheissa olevissa tuulivoimahankkeissa ja niihin laajemmin aurinkoenergiaan, vetytalouteen ja hiilivapaaseen teräkseen liittyvissä investointisuunnitelmissa. Tämä kaikki mahdollistaa myös logistiikkainvestointien saamisen ja riittävän resurssin toteutumisen mm. rajan ja poliisin toimintaan sekä myös hyvinvointialueen järjestämiin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Normaaliolosuhteiden lisäksi tulee ratkaisuisissa ottaa huomioon kriisivalmius.

Yhteenvetona voidaan vaikeasta tilanteesta huolimatta todeta, että Sallan tulevaisuus pitää sisällään monia myönteisiä näkymiä. Historia osoittaa kuitenkin sen, että ilman kunnan omaa erityisen vahvaa edunvalvontaa ja aktiivisuutta eivät hallitusohjelman kirjaukset tai muutkaan mahdollisuudet konkretisoidu.

Lapin hyvinvointialueen alku, kuten koko maan vastaavien, on ollut taloudellisesti haastava. Tässä tilanteessa uhkana on se, että taloudellisten resurssien niukkuuden vuoksi, aletaan alueellisessa päätöksenteossa vähentämään toimintoja pienistä kunnista ja soten lähipalveluista. Riski tähän kasvaa, mikäli erikoissairaanhoidon toiminnallisesta ja taloudellisesta yliresursoinnista ei synny Lapissa ratkaisua. Tämä kehityskulku olisi erityisen vahingollinen peruskuntien, myös Sallan, kehitykselle. Elinvoimaa ja kunnan veto- ja pitovoimaa ei ole ilman laadukkaita peruspalveluja. Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat keskeinen osa näitä.

Matkailu on harvoja elinkeinoja, mikä kasvaa kriiseistä huolimatta ja minkä tulevaisuus näyttää hyvältä. Sallan kansallispuisto on vahvistanut kunnan elinvoimaa. Uusia yritysten investointeja majoitukseen ja muihin palveluihin toteutuu, mikä on erityisen tärkeää rakentamisen hiipussa muutoin valtakunnallisesti.

Merkittävä uhka Euroopassa ja Suomen eri osissa on osaavan työvoiman saanti. Meille tämä on erityinen mahdollisuus. Olemme panostaneet koulutuksen monipuolistamiseen, yritysälähtöisyyteen ja kansainvälisten opiskelijoiden lisäämiseen. Vuonna 2024 valikoimaan tulee yliopisto-opinnot. Tässä toteutuvat sekä kunnan elinvoiman vahvistaminen että kansantalouden tarpeet osaajista, tuloksellisen kotouttamisen myötä.

Mahdollisuudet realisoituvat kunnassa vain hyvällä yhteistyöllä ja kyvyllä ratkaisujen ja päätösten tekemiseen ja niiden toimeenpanon edistämiseen.

Erkki Parkkinen
kunnanjohtaja

Jouluilo

TL-23

Olipa kerran pieni tonttutyttö. Hän sipsutteli huopatossuissaan hiljaa pirtin puhtoisella puulattialla. Kaikki talossa nukkuivat vielä. Oli hiljaista.

Hän kurkisti ikkunasta ulos, vain sinistä valon kajoa, lumihitaleiden kimaltelevaa leijailua ja hyrrr. Kuinka kylmänoloiselta ja jäiseltä ulkona näyttikään. Onneksi hän sai olla sisällä pirtin lämmössä.

Hänen tehtävänään tänä jouluna oli varmistaa pirtin väen jouluilo. Voi, kuinka vaikeaa se olikaan. Illansuussa olivat isäntä ja emäntä nöksähtäneet toisilleen. Unten maille Höyhensaarille oli lähdetty selät vastatusten mitään toiselle sanomatta, toista koskematta. Eivät edes hyvää yötä toisilleen olleet toivotelleet. Pieni tonttutyttönen murehti heidän käytöstään ja huokasi.

Perheen lapsukaiset, tyttö ja poika – voi heitä, ainaisia kiistapukareita – olivat lähes tapelleet. Oli kummankin pitänyt saada peltisestä piparipurkista juuri sama piparkakkusydän. No, onneksi he olivat kuitenkin tehneet sovinnon ja puo-

littaneet sydänpiparkakun. Kai he pelkäsivät, että saavat vain risuja joululahjaksi. Toisaalta jouluun oli vielä useampi päivä ja kyllä tonttutyttö pelkäsi heidän vielä saavan tappelun aikaan.

Pieni tonttutyttö huokasi todella syvään ja hartaasti. Perheen jouluilo näytti olevan kadoksissa. Hän niin toivoisi sen lähtevän kaikkien perheenjäsenten sydäimestä toinen toisilleen ja koko maailmalle.

Käsi poskellaan hän istui pirttipöydän äärellä ja pohti tehtävänsä pieni kyynel silmäkulmassaan. Hän kaipasi apua ja pyysi apua. Tonttutyöstä tuntui, ettei kukaan kuitenkaan kuullut hänen avunpyyntöään. Liekö joulukiireet syöneet kaikkien auttamisen halun.

Yhtäkkiä tonttutyttö huomasi pienen sydämenmuotoisen heijastuksen peltisen piparipurkin kyljestä. Sinä, lukijani taisit kuulla hänen avunpyyntönsä. Kuinka sinä neuvosit tonttutyttöä auttamaan perhettä jouluilon löytämisessä?

Tonttutytön mietteet kirjasi ylös TL

Päätoimittaja: Marja Myllykangas, marja.myllykangas@salla.fi

Juttuideat ja palautteet: elina.jokela@salla.fi

Toimitussihteeri: Elina Jokela

Kansikuva: Risto Pöyliö

Kotosalla-logo: Kauko Kellokumpu

Taitto: Viestinet, Maire Mattila

Paino: Suomalainen Lehtipaino Oy

Lehti ilmestyy 3 – 4 kertaa vuodessa.

Kotosalla lehti toivottaapi
kaikkiin kotoihin
Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on lakisääteistä – mutta mitä ihmettä se oikein on?

Tämän KotoSalla-lehden teema on **Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen eli HYTETU-toiminta**. Kunnilla ja hyvinvointialueilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten ja asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Nykyään myös turvallisuuden teemat, etenkin arkiympäristön turvallisuus, yhdistetään luontevaksi osaksi hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kokonaisuutta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Näitä ovat esimerkiksi järjestöt, seurakunnat, yritykset ja alueelliset toimijat kuten oppilaitokset, sairaanhoitopiirit, osaamiskeskukset ja maakuntaliitot. Keskeisenä yhteistyökumppanina hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on hyvinvointialue.

Mutta mitä on hyvinvointi? Kuntien hyvinvointikertomus-hankkeen asiantuntijatyöryhmässä vuonna 2010 hyvinvointi määriteltiin seuraavasti: ”Hyvinvointi on ihmisen fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, emotionaalista ja hengellistä hyvää oloa, joka on ihmisen itsensä, hänelle läheisten ihmisten sekä yhteiskuntapolitiikan, palvelujärjestelmän toiminnan ja lähiympäristön tulosta.” Hyvinvoivalla ihmisellä on paitsi fyysiset puitteet kunnossa, myös mielekästä tekemistä ja merkityksellisiä ihmissuhteita. Toisin sanoen hyvinvointi on ihmisen itsensä kokema olotila, johon hän voi suurilta osin itse vaikuttaa, mutta aina se ei ole mahdollista, joten hyvinvoinnin edistämiseen tarvitaan myös koko yhteisön tukea. Hyvinvointi on siis sekä yksilöllinen että yhteisöllinen asia.

Sallassa on jo monia hyviä käytäntöjä ja toimintoja, jotka edistävät kuntalaisten hyvinvointia. Tässä lehdessä esitellään niistä useita. Seuraavalla sivulla kerrotaan kunnan vuokraamasta liikekiinteistöstä, johon on tarkoitus siirtää esimerkiksi kunnan kirpputori Välikäden toiminta, jolloin sen toiminta olisi esteetöntä ja näkyvämpää kuin nykyisissä tiloissa. Samalla tiloista voisi muodostua ”Kaiken kansan kohtaamispaikka”. Tänä vuonna kunnassa on otettu käyttöön Osallistuva budjetointi -menetelmä. Salla-päivillä heinäkuussa sekä nettikyselyllä kerättiin asukkailta ideoita 10 000

Kuva: Elina Jokela

€ määrärahan käyttöön. Ideoita saatiin runsaasti ja niistä johtoryhmä on päättänyt käyttää 5 000 € lasten ja nuorten hyväksi ja 5 000 € ikäihmisille. Tarkemmat kohteet selviävät talven aikana.

Kunnan tarjoamien peruspalveluiden lisäksi kunnassamme toimii useita yhdistyksiä ja järjestöjä, jotka omalla toiminnallaan edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja positiivista mieltä. Näistä esimerkkinä mainittakoon Sallan Taideseuran taidenäyttely ja -kahvila, joka pienestä ideasta on lyhyessä ajassa kasvanut positiivista näkyvyyttä kirkonkylälle tuoneeksi kohtaamispaikaksi. Toinen esimerkki yhteistyöstä on nuorten moottoripaja, jossa kuntavetoisesti yrittäjien ja seurakunnan kanssa yhteistyöllä on saatu aikaan hieno harrastusmahdollisuus nuorisolle. Molem-

mista kerrotaan tarkemmin tässä lehdessä.

Perhekeskus-toiminta on esimerkki eri toimijoiden yhteistyöstä. Perhekeskuksella tarkoitetaan palveluverkosta, joka vastaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja avun tarpeisiin. Palveluverkosto koostuu kunnan, hyvinvointialueen sekä kolmannen sektorin toimijoista. Perhekeskus edistää sekä toimijoiden että asukkaiden kohtaamista, vuorovaikutusta, osallisuutta ja palveluiden tuntemista. Tänä vuonna perhekeskuksessa on päästy hyvään alkuun. Verkoston toimintaa jatketaan hyvinvoinnin edistämisen nimissä laajentaen kohderyhmää edelleen kaikenikäisiin kuntalaisiin.

Sallan kunnassa panostetaan hyvinvoinnin edistämiseen myös

henkilöstöresurssilla. Hyvinvoinnin edistämiseksi vastaavana työntekijänä, hyvinvointikoordinaattorina aloittaa ensi vuoden alussa **Elina Jokela**. Hyvinvointikoordinaattori on keskeinen kunnan eri toimialoja yhdistävä sekä alueellista yhteistyötä järjestöjen, yritysten ja hyvinvointialueen kanssa koordinoiva toimija. Samalla hän kehittää myös raportointia hyvinvoinnin tilasta eli valmistelee kunnan hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Hyvinvointikoordinaattori työskentelee yleishallinnossa hallintojohtajan alaisuudessa.

Kunnanhallitus on nimennyt myös hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi vastaavan työryhmän, jonka tehtävänä on hyvinvointia edistävien toimenpiteiden ja yhteistyön

”

Hyvinvointi on ihmisen itsensä kokema olotila, johon hän voi suurilta osin itse vaikuttaa, mutta aina se ei ole mahdollista, joten hyvinvoinnin edistämiseen tarvitaan myös koko yhteisön tukea.

1. Kaikille mahdollisuus osallisuuteen
  2. Hyvät arkiympäristöt
  3. Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä toiminta ja palvelut
  4. Päätöksenteolla vaikuttavuutta
- Valtioneuvoston periaatepäätöksen neljä painopistettä**

Elina Jokela aloittaa hyvinvointikoordinaattorina tammikuun alussa. Kuva: Risto Pöyliö

Kunnan tehtävät hyvinvoinnin edistämiseksi:

- osaamisen ja kulttuurin edistäminen (mm. varhaiskasvatus, ensimmäisen ja toisen asteen koulutus, vapaa sivistystyö, taide-, kulttuuri- ja kirjastopalvelut, nuoris- ja liikuntapalvelut)
  - elinympäristön kehittäminen (mm. tieverkko, kaavoitus, liikenne, vesi ja jätehuolto, ympäristönsuojelu, asuminen)
  - elinvoiman edistäminen (mm. kunnan vetovoimaisuus, työttömyyden torjuminen, elinkeinopolitiikka, uusien maahantulijoiden kotouttaminen)
  - demokratian ja paikallisen identiteetin edistäminen (mm. monipuoliset osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet, yhteisöllisyys, vaalit ja edustuksellinen demokratia, kansalaisjärjestöjen toimintaedellytykset, viestintä, asukastoiminta)
  - seuranta ja raportointi
- Lähde: Kuntaliitto

ohjaus ja koordinaatio. Työryhmässä on edustajat kunnan virkamies- ja luottamushenkilöjohdosta sekä vaikuttamistoimielimistä, hyvinvointialueelta, järjestöistä ja seurakunnasta sekä viranomaisista. Työryhmän puheenjohtajana toimii kunnanjohtaja ja sihteerinä hyvinvointikoordinaattori.

Hyvinvoinnin edistäminen on ylipäänsä kunnan tärkeimpiä tehtäviä. Kaikkien kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen rakentuu osallisuuden mahdollisuuteen. Osallisuus tarkoittaa yhteisöön liittymistä ja kuulumista, asioihin vaikuttamista ja sitä kautta syntyvää sitoutumista. Lakisääteisinä vaikuttamistoimieliminä kunnassa toimii vanhus- ja vammaisneuvostot sekä nuorisovaltuusto. Matalan kynnyksen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksina on kaavailtu paitsi keskustaan kohtaamiskahvilaa myös sivukyliin jalkautumista yhdessä seurakunnan ja järjestöjen kanssa. Suunnitelmassa on myös hyvinvointikyselyn järjestäminen lapsille ja nuorille, mahdollisesti koko väestölle.

Kaikissa hyvinvointiin ja osallisuuteen liittyvissä kysymyksissä voit ottaa yhteyttä hyvinvointikoordinaattori Elina Jokelaan puh. 040 596 8914 tai elina.jokela@salla.fi

Sallassa kehitetään uusia toimintoja tyhjäan liiketilaan

Sallan kunta on päättänyt vuokrata Liikekiinteistöt Eskelinen Oy:ltä Kuusamontien varressa olevan, entisen K-market Puolukan tilat reilun vuoden kestäväksi kokeiluna. Tarkoituksena on kartoittaa kunnan omaa käyttötarvetta ja mahdollistaa myös ulkopuolisten toimijoiden ja yrittäjien tilojen käyttöä ja sen selvittämistä. Kunnan kokonaisedun mukaista on saada keskeisellä paikalla olevalle kiinteistölle jatkuvaa käyttöä, tyhjiilleen ja kylmilleen jäämisen sijaan.

Kiinteistön käyttöä on pohdittu ja ideoitu käyttäen ennakoivaikutusten arviointia. Ennakoivaikutusten arvioinnilla tarkoitetaan päätösesitysten vaikutusten arviointia etukäteen. Päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä tulee ottaa huomioon, miten ne vaikuttavat kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen.

Nollavaihtoehdossa liiketilat jäävät tyhjiilleen ja kylmilleen,

jolloin se vaikuttaa katukuvaan ja luo negatiivisen imagon Sallasta. Tyhjät tilat ovat myös alttiita ilkeille. Kiinteistöön on alustavasti suunniteltu siirrettäväksi ainakin Kirpputori Välikäden toiminta, jota on tarkoitus myös kehittää Save Salla -hengen mukaisesti kestäväan elämäntavan keskuksiksi, vintage myymäläksi. Välikäsi olisi tällöin myös esteetön ja näkyvämpi kuin nykyisessä paikassa. Toimintoja voitaisiin kehittää perinteisestä kirpputorista monipuolisempaan yksikköön, missä on myytävänä myös sosiaalisella työllistämällä kierrätettäviä entisöityjä ja korjattuja tuotteita. Sosiaalinen työllistäminen voi tulla kyseeseen paitsi kirpputorin myös muiden tapahtumien yhteydessä.

Mahdollisina uusina toimintoina on mietitty esimerkiksi Paikallisten tuotteiden toria, johon Sallassa toimivat luonnon tuotteita valmistavat yrittäjät voisivat tulla myymään tuotteitaan.

Tilojen koko mahdollistaa myös POP UP -tapahtumat sisätiloissa esim. myyjäiset, messut, bingo tai muuta toimintaa. Samalla tiloista voisi muodostua kuntalaisille ”Kaiken kansan kohtaamispaikka”. Myös Pirtin toimintojen siirtäminen keskeisemmälle paikalle on ollut suunnitelmassa. Monipuolisessa kohtaamispaikassa voisi yhdessä olemisen ja tekemisen ohella tavata kunnan tai hyvinvointialueen edustajia ja kysyä asioista tai kertoa kehittämideoita. Tiloista löytyisi materiaali- ja matkailuesitteille ja muille materiaaleille. Entäpä nettikahvila tai muu digitaalisen palveluasioinnin piste keskeiselle paikalle? Mahdollisuuksia on monia.

Tilojen suuri koko ja erilliset tilaratkaisut mahdollistavat monityyppisen yritystoiminnan sijoittumisen kiinteistöön. Kokeilun aikana kartoitetaan näitä ja kontaktoidaan jo nyt tiloista kiinnostuneita sekä etsitään pitempiaikaista ratkaisua yhteistyössä omistajan kanssa. Mikäli tiloille löytyy yksi isompaa tilaa tarvitseva pääkäyttäjä ja ostaja, voi nyt tehtävä kokeilu helpottaa osaltaan kokonaisratkaisun syntymistä.

Kuntalaisvaikutuksina ovat palveluiden monipuolistuminen. Tämän taustalla on kestävä elämäntapa ja kierrätys. Tila on keskeisellä paikalla ja helposti saavutettavissa. Tällainen toiminta sopii erittäin hyvin Sallan kuntastrategiaan ja matkailun kehittämissuunnitelmaan 2030.

Ympäristövaikutuksina ovat myönteinen kuntakuva sekä asukkaiden ja matkailijoiden parempi viihtyvyys. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset kohdistuvat eri organisaatioiden välisiin suhteisiin. Tässä tapauksessa tarkoitus on lisätä kuntalaisten, yritysten ja järjestöjen välistä yhteistyötä.

Taloudellisiin vaikutuksiin kuuluvat myös yritysvaikutukset

eli tällä tavoin kunta mahdollistaa alueellaan yritystoimintaa ja sitä kautta työllisyyttä ja verotuloja. Aktiivisessa käytössä oleva iso liikerakennus tukee myös muiden keskusten yritysten toimintaa verrattuna tyhjiillään olevaan.

Kunnan ja omistajan välillä on neuvoteltu vuokrasopimus hyvin kohtuulliseksi mahdollistamaan määräraikaisen kokeilun tavoitteiden toteutuminen eli turvaamaan keskeisellä paikalla kuntakeskusta olevan liikerakennuksen pysyminen toiminnassa. Kiinteistö on kunnan teknisen toimen edustajien toimesta tarkastettu ja todettu hyväkuntoiseksi.

Tilojen avajaisia suunnitellaan helmikuulle. Tilojen käyttöön toivotaan myös kuntalaisten mielipiteitä. Niitä voi esittää

Kirppis

Kirppis on lyhenne sanasta kirpputori, joka on paikka, jossa myydään ja ostetaan käytettyjä tavaroita, kuten vaatteita, huonekaluja, kirjoja ja leluja. Kirppikset ovat suosittuja niiden edullisuuden, ekologisuuden ja yllätyksellisuuden vuoksi. Kirppiksiä voi löytää monista kaupungeista, ja niitä voi myös järjestää nettissä.

Jos haluat kuulla kirppisistä runon, tässä on yksi:

Kirppis on kuin aarreaitta, josta voi löytää mitä vain. Kirppis on kuin seikkailu, jossa voi kokea uutta ja vanhaa. Kirppis on kuin kierrätyskeskus, jossa voi säästää luontoa ja rahaa. Kirppis on kuin yhteisö, jossa voi tavata ihmisiä ja iloita.

Lähde: Tekoäly Bing

sähköpostilla kirjaamo@salla.fi tai esimerkiksi avajaisten yhteydessä.

Pop up tapahtumat

Pop up tapahtumat ovat tilapäisiä tapahtumia, jotka järjestetään yllättävissä tai epätavallisissa paikoissa tai tiloissa. Pop up tapahtumat voivat olla esimerkiksi pop up -kauppoja, pop up -ravintoloita, pop up -taidenäyttelyitä tai pop up -huvipuistoja. Pop up tapahtumat ovat usein luovia, innovatiivisia ja kokeellisia, ja ne houkuttelevat asiakkaita tai kävijöitä niiden uutuuden ja ainutlaatuisuuden vuoksi.

Lähde: Tekoäly Bing

Vintage

Vintage myymälä on liike, joka myy vanhoja ja käytettyjä tuotteita, kuten vaatteita, asusteita, huonekaluja, astioita, leluja ja levyjä. Vintage-tuotteet ovat yleensä 20-80 vuotta vanhoja, ja niillä on usein historiallista, kulttuurista tai muotiarvoa. Vintage-myymälöitä löytyy monista kaupungeista, ja niissä voi tehdä mielenkiintoisia löytöjä ja edullisia ostoksia.

Jos haluat kuulla vintage-

tuotteista runon, tässä on yksi:

Vintage on vanhaa, mutta ei vanhanaikaista, vintage on käytettyä, mutta ei kulumutta. Vintage on muistoja, mutta ei menneisyyttä, vintage on tyyliä, mutta ei trendiä. Vintage on aarreita, mutta ei kallista, vintage on ekologista, mutta ei tylsää. Vintage on elämää, mutta ei hetken mielijohdetta, vintage on rakkautta, mutta ei pakkoa.

Lähde: Tekoäly Bing

Kohtaamo

Kohtaamo on sana, joka tarkoittaa paikkaa, jossa ihmiset kohtaavat toisiaan. Kohtaamo voi olla myös nimi erilaisille palveluille, jotka edistävät ihmisten hyvinvointia, oppimista ja yhteisöllisyyttä.

Jos haluat kuulla kohtaamoista runon, tässä on yksi:

Kohtaamo on kuin silta, joka yhdistää erilaisia ihmisiä. Kohtaamo on kuin peili, joka heijastaa omia ajatuksia. Kohtaamo on kuin puutarha, joka kasvattaa uusia mahdollisuuksia. Kohtaamo on kuin koti, joka tarjoaa lämpöä ja turvaa.

Lähde: Tekoäly Bing

Sallatunturin koulun oppilaat osallistuivat luonnon ennallistamiseen purkamalla Sallatunturin päälle kasatun ison kiviröykkiön yhdessä Metsähallituksen kanssa keväällä 2023.

Koulupäiviin kuuluvat myös retket luontoon ja tutustuminen lähiympäristöön.

Sallan koulukeskuksessa järjestetään välituntisoittoja keväällä ja syksyllä ja oppilaat musisoivat myös koulun juhlissa.

Arjen vinkkejä hyvinvointiin ja oppimisen tueksi

Koulunkäyntiä helpottaa, että olemme

- nukkuneet riittävästi
- syöneet hyvin
- liikkuneet riittävästi
- huolehtineet koulutehtävät tehdyksi ja koulutarvikkeet mukaan
- ajoissa oppitunneilla.

Tärkeää on myös, kun osaamme

- hyvät käytöstavat ja ystävällisen puheen toisia kohtaan
- kuunnella toisia ja odottaa omaa vuoroa
- toimia toisten kanssa
- huolehtia omista tavaroista ja siisteydestä.

Koulu – enemmän kuin oppimisen paikka

Hyvinvointia rakentamassa elämää varten

Lapset ja nuoret viettävät ison osan arkipäivästään koulussa. Koulu ei ole vain oppitunteja ja siellä opeteltavia sisältöjä. Siihen kuuluu merkittävänä osana yhdessä tekeminen ja oleminen. Arjen rutiinit ja struktuurit ovat ensiarvoisen tärkeitä näiden kaikkien taitojen oppimiseen

koulussa ja kotona. Ne selkeyttävät arkeamme ja tuovat meille hyvinvointia.

Koulussa oppilaan pitää kokea olonsa turvalliseksi. Koulussa on koulun ja luokan tavat ja säännöt, joiden mukaan toimimalla tuomme ja luomme turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä kaikille. Koulu on oppimisen paikka, jossa vaaditaan asioita, jotta oppiminen edistyy, oppilaalle tulee onnistumisen

ja oivaltamisen kokemuksia.

Tärkeää on oppilaan oma näkemys koulunkäynnin sujumisesta. Kotona on tärkeää kysyä, mitä kuuluu ja miten päivä meni. Kysellä läksyistä ja kokeista, läksyjä ainakin miltei päivittäin varmasti jokaisella on. Myös se, että kotona puhutaan koulusta ja koulunkäyntiin liittyvistä asioista, tapahtumista, aikuisista ja vaikkapa kouluruuasta positiivisesti

seen sävyyn, vaikuttaa positiivisesti oppilaan suhtautumiseen koulutyötä kohtaan.

Jokainen koulupäivä on tärkeä

Koulunkäynti on oppilaan työtä ja huoltajan tehtävä on tukea lastaan siinä. Sallassa haluamme korostaa koulussa läsnäolon merkitystä oppilaan oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tu-

kemisessa. Perusopetuksessa käytössä olevan läsnäolomallin avulla koulunkäyntiä tuetaan, poissaoloja seurataan ja yhteistyötä huoltajien kanssa tehdään, jotta opinnoissa eteneminen ei vaarantuisi. ■

Sallan perusopetuspalvelut, koulun johtaja Jenni Tervo (alakoulu), koulun johtaja Outi Kettunen (yläkoulu) etunimi.sukunimi@salla.fi

Sallan kansalaisopiston kuulumisia

Kansalaisopiston kevätlukukauden kurseille ja myös osalle kesän kurseista ilmoittautuminen alkoi maanantaina 27.11 osoitteessa: uusi.opistopalvelut.fi/salla. Muutamat kurssit loppukevääseen ja kesälle ovat vielä työn alla. Niille etsitään vielä opettajaa, kurssitilaa tai hyvää ajankohtaa. Kannattaa seurata ilmoitteluaamme. Tämä tarkoittaa myös sitä, että vielä ehdit esittää myös kurssitoiveita tulevalle kesälle. Mitä juuri sinä haluaisit opiskella? Mikä taito odottaa sinua? Mistä haluat lisää tietoa?

Onko sinulla tiedossasi vähintään viiden henkilön harrastusporukka ja kaipaisitte uutta oppia ja/tai virtaa harrastukseksi? Silloin voimme rakentaa uuden kurssin toiveidenne mukaan. Ehkäpä joku muukin teidän lisäksi innostuu samasta aihepiiristä.

On ollut sydäntä lämmittävää, kun äidit/isät/huoltajat/mummot/ukit ovat tulleet lasten kanssa yhdessä oppimaan perinteisiä kädentaiteita esimerkiksi lapikaiden tai puukon tekemistä. Kun alaikäinen lapsi tai nuori tulee kurssille maksavan aikuisen

kanssa, saa alaikäinen lapsi tai nuori kurssin puoleen hintaan. Muistathan kannustaa lähipiirin lapsia ja nuoria mukaan kurssillemme oppimaan uusia taitoja joko yhdessä aikuisen kanssa tai ihan rohkeasti yksin. Kurs-

silla tutustuu nopeasti yhteisen tekemisen merkeissä toisiin kurssilaisiin.

Entä mietitkö työnantajana työntekijöiden lisäkoulutusta tai heille työhyvinvointia tukevaa toimintaa. Kansalaisopis-

ton kanssa yhteistyössä saat enemmän. Mieti, mitä voisimme sinulle ja yrityksellesi tarjota. Ota sitten yhteyttä meihin, niin suunnitellaan teille kurssi.

Kaipaatko elämään selkeyttä ja rentoutusta? Oletthan huomannut kurssien joukosta Toiminnallisesti työnohjausta/terapiaa/valmennusta -kurssin? Sen sisältö ja ajankohta määritellään kurssilaisen ja hänen toiveidensa mukaan. Kurssilla voimme esimerkiksi keskittyä rentoutumiseen arjen keskellä muun muassa äänimaljojen avulla.

Suosittellemme koko kansalaisopiston opettajien ja henkilökunnan yhteisellä äänellä lämpimästi opiskelemaan uusia taitoja, omaksumaan uutta tietoa ja tapaamaan toisia ihmisiä kansalaisopiston kursseilla. Kukapa tietää, vaikka kurssien kautta avautuisi sinulle myös uusi ammatti. Haastan sinut rohkeasti myös jakamaan omaa osaamistasi tuntiopettajana kansalaisopistossa. Autan sinut alkuun, ota rohkeasti yhteyttä.

Toivomme rikasta ja monipuolista vuorovaikutusta kansa-

laisopiston kurssien ympärillä. Laita palautetta kurseistamme ja siitä, missä olemme onnistuneet tai mikä on mennyt pieleen. Jos meille ei kerrota, niin oletamme kaiken olevan hyvin kuntalaisen näkökulmasta. Anna meille joululahjaksi rakentavaa palautetta. ■

*Tarja Lilja
suunnittelijaopettaja
tarja.lilja@salla.fi
puh. 040 617 6164*

Huomasithan oppaasta esimerkiksi seuraavat kurssit:

- Pienriistan ja kalanahan parkitsemiskurssit
- Hopeatyö/riskut -kurssi
- lapikaskurssi
- puukkokurssi
- SoulCollage® - monet puolet meissä -kurssin, joka vie sinut kollaasien tekemisen ja kirjoittamisen kautta auttaa sinua tuntemaan itseäsi paremmin
- Geokätköilykurssi
- videoeditoinnin kurssi
- voimauttavan valokuvan paja
- Ensiapu I -kurssi
- Ompelun iloa
- sekä joogakurssit ja liikuntakurssit

Kuvataiteen kurssin iloa.

UUSIA
YRITYKSIÄ

Kari ja Miia Uusitalo rakennuttavat Sallatunturiin uuden kahvilan.

The Kaira Cafe – tunnelmallinen kohtauspaikka reittien risteyksessä

Kari ja Miia Uusitalon kahvilaravintola alkaa pian olla valmis. KotoSalla vieraili valmistuvalla rakennuksella ja isäntäväki kertoi, että matkan varrella on ollut hankaluuksia ja rakennusprojekti on viivästynyt. ”Kyllä me tammikuussa avataan viimeistään”, toteaa Miia kuitenkin luottavaisena.

Kahvilarakennus sijaitsee aivan Sallatunturin ytimessä osoitteessa Katajapolku 5. Tällä kohtaa kulkee latu ja moottorikelkkareitit sopivasti vieressä. Samalla puolella hieman kauempana, kohti Poropuistoa, sijaitsee Kiela -ravintola.

Kahvilarakennus käsittää kaksi kotamaista osaa ja niiden välisen osan. Asiakaspaiikkoja löytyy kaikkiaan 45. Toisessa kodassa on tunnelmallinen takka keskellä ja toisessa kodassa sijaitsee keittiö. Lisäksi toiseen tulee pieni elintarvikemyyntipiste.

”Tällaista palvelua on kaivattu tänne tunturiin ja nyt se tulee tähän”, kertoo Miia.

Kari ja Miia suunnittelivat aluksi tulevansa Sallaan vain viideksi kuukaudeksi, mutta tässä sitä nyt ollaan kahvilaa rakennuttamassa ja vuokraamassa kelkkoja ja loma-asuntoja!

Kari ja Miia tarjoavat jo nyt moottorikelkan vuokrausta ja safaripalveluja. Lisäksi he ovat ostaneet Pan Parksista kaksi huoneistoa, joita vuokrataan.

”Ja onhan tuossa vieressä pari tonttia myynnissä, jos vaikka siihen lisää majoitusrakennuksia rakentaisimme, aika näyttää”, tuumii Kari. ■

Tervetuloa Sallaan ja onnea ja menestystä yritykselle!

*Teksti ja kuva
Risto Pöyliö*

Matkailupäällikkö Satu Laiho

Marraskuun viimeisellä viikolla aloitti työnsä Sallan kunnan uusi matkailupäällikkö **Satu Laiho**. Hän saapui Sallaan Utsjoelta, jossa on toiminut hotellinjohtajana Holiday Village Vallessa. Satu on kotoisin Raumalta ja koulutukseltaan MBA. Satu on asunut Lapissa yhteensä seitsemän vuotta.

”Kyllä hieman jännittää hyvällä tavalla, niin kuin aina kun saavut uuteen paikkaan”, myöntää Satu. ”Asunto Sallatunturissa on aivan ihana, kynttiläkuuset ja kaikki, ihan kuin sadussa. Minut on otettu heti hyvin vastaan, ja ihmiset Sallassa ovat sydämellisiä ja avoimia.”

Aikaisempaa kokemusta matkailusta on kertynyt myös työskentelystä muun muassa Kaksilautanen Arctic Resortissa ja Kinon Safaris Oy:ssä.

”Harrastuksiini kuuluu patikointi koiran kanssa, valokuvaus ja lumikenkäily. Olen kierrellyt paljon ympäri Lappia retkeilemässä ja nauttimassa kauniista luonnosta. Lisäksi olen tänä talvena aloittanut avantouinnin ja nyt haaveilen myös, että pitkän tauon jälkeen laittaisin sukset alle ja lähtisin testaamaan Sallan latuja”, Satu kertoo.

Sallan kunnan edellinen matkailupäällikkö Paula Aspholm (vas.) perehdyttää Satu Laihon uusiin tehtäviin.

UUSIA
KASVOJA

”Otan suurella innolla vastaan tämän mahdollisuuden päästä kehittämään Sallan matkailua yhdessä tiimini kanssa. Matkailupäällikön työnkuva on hyvin mielenkiintoinen ja laaja”, Satu sanoo ja jatkaa: ”Odotan työltäni monipuolisuutta, uusia haasteita sekä mahdollisuutta verkostoitua ja työskennellä erilaisten ihmisten kanssa.”

Entinen matkailupäällikkö **Paula Aspholm** opastaa ja perehdyttää Satua muutaman päivän ajan. Paula on siirtynyt Poropuiston eli Salla Wilderness Parkin kehittämispäällikön tehtäviin ja vastaa majoituspuolesta sekä toiminnan uudistamisesta. ■

*Teksti ja kuva
Risto Pöyliö*

” Matkailu on keskeinen toimiala arktisilla ja harvaan-asutuilla alueilla. Etenkin pyörämatkailu on kovassa kasvussa oleva trendi.

Hankkeen ensimmäinen työpaja pidettiin Posiolla. Paikan päällä olivat edustajat Islannista, Färsearilta, Ruotsista ja Suomesta. Mukana oli niin yrittäjiä kuin eri organisaation edustajia. Kuvassa oikealla hankkeen vetäjä Vilma Ohrankämmen.

Sallan kunta mukana kansainvälisessä pyörämatkailuhankkeessa

Sallan kunta on yhtenä Itä-Lapin kuntayhtymän osakkaana mukana kuntayhtymän hallinnoimassa SUB -pyörämatkailuhankkeessa. Hanke on käynnistynyt kesäkuun alussa ja siinä on mukana edustajia Islannista, Färsearilta, Ruotsista ja Pohjois-Irlandista. Suomesta on lisäksi mukana Luonnonvarakeskus. Hanketta

vetää **Vilma Ohrankämmen**.

SUB lyhenne tulee sanoista Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism. Hanke kestää toukokuuhun 2026 asti. Hankkeen kokonaisbudjetti on n. 1,9 miljoonaa euroa.

Matkailu on keskeinen toimiala arktisilla ja harvaan-asutuilla alueilla. Etenkin pyörämatkailu

on kovassa kasvussa oleva trendi, joka tarjoaa mahdollisuuksia myös ympärivuotisen matkailun kehittymiselle. SUB-hankkeen tavoitteena on edistää eri toimijoiden toimialaosaamista kestävä pyörämatkailun kehittämiseksi, huomioiden matkailijan koko palveluketju kohteessa.

Hankkeen toimenpiteet rakentuvat kolmesta työpaketista:

1. Ylikansallinen toimintamalli parhaiden käytänteiden jakamiseksi
2. Toimijoiden osaamisen edistäminen kestävä pyörämatkailun kehittämiseksi
3. Verkostot ja klusterit kestävä pyörämatkailun markkina-

osuuden kasvun tukena

Hankkeen myötä mikro- ja pk-yritysten toimialaosaaminen kasvaa hyvien käytänteiden jakamisen ja vertaisoppimisen myötä ja alan toimijat verkostoituvat kansainvälisesti ja alueellisesti. ■

Teksti ja kuva Risto Pöyliö

Sallan uusi itsepalvelu ecoASEMA vihittiin käyttöön

Marraskuun viimeisellä viikolla otettiin käyttöön täysin etäohjattu Sallan uusi ecoASEMA.

Avajaisissa juhlapuhujana toimi kunnanjohtaja **Erkki Parkkinen**, joka kiitti puheessaan Lapecoa nopeasta toiminnasta perustaessaan uuden ecoASEMAN Sallaan. Se on samalla uuden teollisuusalueen ensimmäinen yritys. Puheessaan hän myös kiitti Sallan 4H-yhdistystä hyvästä yhteistyöstä aikaisemalla hyötyjäteasemalla.

Lapecon hallituksen puheenjohtaja **Markku Kankaanranta** ja Erkki Parkkinen leikkasivat nauhan. Lapecon toimitusjohtaja **Osmo Aikio** kertoi tuoreet terveiset yhtiön toiminnasta. Hän kiitteli Sallan kuntaa nopeasta toiminnasta, jotta teollisuustontti saatiin vuoden sisällä valmiiksi.

Sallan ecoASEMALLA vastaanotetaan esimerkiksi puhdasta puujätettä, romu- ja pienmetallia,

Lumisateisesta säästä huolimatta paikalla oli satakunta uudesta asemasta kiinnostunutta kuntalaista. Lopuksi nautittiin kahvia ja hernesoppaa.

Sallan uusi ecoASEMA palvelee osoitteessa Pyhäjärvenseläntie 1.

risuja, oksia ja puutarhajätettä, pahvia ja kartonkia, sähkölaiteromua, vaarallisia jätteitä, poistotekstiilejä, kaatopaikkajätettä, rakennus- ja purkujätettä jne. Sallan ecoASEMALLA vastaanotetut jätteet toimitetaan edelleen jätelajista riippuen materiaali- tai energiahyödynnettäväksi sekä käsiteltäväksi turvallisesti. Alueelle ei sijoiteta mitään jätteitä pysyvästi. Sama käytäntö on voimassa kaikilla Lapecon ecoASEMILLA.

Sallan uusi ecoASEMA palvelee osoitteessa Pyhäjärvenseläntie 1. Se on avoinna arkisin ma-pe klo 10-17. Henkilökuntaa on paikalla joulukuussa ja tammikuussa ma ja pe klo 10 - 17. Pakkasraja henkilökunnan paikalla oloon -25. ecoASEMA on suljettu arkipyhinä sekä joulu- ja juhannusaatonna. ■

Teksti ja kuva Risto Pöyliö

Minitonttulakki

Tarvikkeet:

- punaista lankaa
- valkoista hapsulankaa
- sukkapuikot
- virkkuukoukku
- neula

1. Luo 24-30 silmukkaa lankasi pak-suudesta riippuen niin, että tipu mahtuu istumaan kananmunan päälle.
2. Neulo oikeaa suljettuna neuleena neljällä puikolla 9-12 kerrosta.
3. Kavenna jokaisen puikon lopussa yksi silmukka neulomalla kaksi silmukkaa oikein yhteen.
4. Kun puikoilla on enää yhteensä kuusi silmukkaa, niin katkaise lanka ja vedä se silmukoiden läpi.
5. Virkkaa alareunaan kiinteitä silmukoita valkoisella (hapsu)langalla yhdestä kahteen kerrosta alareunan ympäri.
6. Halutessasi tee tupsu tai ompele kulkunen lakin yläosaan.
7. Nyt sinulla on valmis "tonttu" koristeeksi, glögipullon päähän tai vaikkapa servettikoteloksi. Kukapa estää tätä minitonttulakkaa kiinnittämästä hiuspinniin tai -pantaan ja tuomaan siten jouluiloa toisille sekä itselle.

Tekoäly Bing mukana jouluvalmisteluissa

Joulutortut ovat suomalaisia joululeivonnaisia, jotka ovat yleensä tähtitortun tai jouluruusun muotoisia, ja niissä on luumumarmeladia tai muuta hilloa. Joulutortut voi tehdä itse taikinasta tai ostaa valmiita taikinalevyjä. Joulutortut voi myös maustaa konjakilla, kanelilla tai kardemummalla. Joulutortut sopivat hyvin glögin tai kahvin kanssa nautittaviksi.

Tässä artikkelissa on esitelty erilaisia joulutorttujen täytteitä, kuten leipäjuustoa ja lakkahilloa, vihreitä kuulia, kettukarkkimarmeladia, aprikoosi-puolukkatäytettä ja Nutellaa. Artikkelissa on myös kuvia joulutortuista ja linkkejä resepteihin. Joulutorttujen täytteet: 10 herkullista ideaa - Anna.fi. <https://anna.fi/ruoka/ruokajutut/joulutorttujen-ihanimmat-taytteet-vihreita-kuulia-leipajuustoa-mustikkaa-10-vaihtoehtoa-luumuhillolle>.

Tässä reseptissä kerrotaan, miten tehdään perinteisiä joulutorttuja eli tähtitorttuja valmiista voitaikinasta tai torttu-taikinasta. Reseptissä on myös kuvia joulutortuista ja vinkkejä joulutorttujen taitteluun. Par-

Sallalainen joulutonttu. Lähde Tekoäly Bing.

haat joulutortut | Myllyn Paras. <https://www.myllynparas.fi/reseptit/parhaat-joulutortut>.

Tässä reseptissä on klassikkoreseptin ohje, joka on testattu ja hyväksi todettu kotikeittiössä. Reseptissä on myös kuva joulutortuista. Parhaat joulutortut - Resepti - Kotikokki.net. <https://www.kotikokki.net/reseptit/nayta/50477/Parhaat%20joulutortut/>.

Kalaruokia

Jouluiset kylmät kalaruoat ovat monen suomalaisen joulupöydän herkkuja. Joulun kalapöydässä voi tarjota erilaisia graavattuja, savustettuja, suolattuja ja marinoituja kaloja, kuten lohta, siikaa, silakkaa ja silliä. Lisäksi mäti, kala- ja äyriäissalaatit, kalapiirakat ja kalatartarit sopivat hyvin joulun kylmille alkupaloilta. Kylmät kalaruoat voi valmistaa etukäteen ja nauttia niitä leivän, smetanan, punasipulin ja tillin kanssa. Kylmien kalaruokien juomaksi sopii valkoviini, kuohuviini tai hapanolut. ♦

Lähde: Tekoäly Bing

Bing on ChatGPT-pohjainen ja tekoälyä hyödyntävä hakukone. Bing tuottaa vastauksia käyttäjien kysymyksiin ja luo myös kuvia.

Jouluinen sanahaku - etsi sanat!

J	O	U	L	U	I	L	O	A	A	M	T	O	N	T	T	U	I	L	O
O	I	H	I	L	J	A	I	S	U	U	S	Ä	V	U	G	L	J	G	N
I	T	O	U	H	U	H	U	H	E	I	L	E	I	K	K	I	O	Y	N
S	O	I	R	E	A	J	A	E	A	I	K	A	E	K	R	U	U	S	U
Y	N	N	A	E	M	A	N	T	E	L	I	R	R	A	E	L	L	T	N
Ä	T	A	U	R	V	A	L	O	S	A	R	J	A	K	K	O	U	Ä	I
S	T	S	H	I	E	O	N	L	Ä	M	P	Ö	A	R	I	I	P	V	L
R	U	H	A	N	K	A	N	E	L	I	Ä	N	T	A	R	R	U	Ä	L
Ö	L	L	E	M	O	I	E	T	A	N	I	G	I	P	E	Ä	K	T	O
T	A	S	A	R	A	K	K	A	U	S	O	N	E	I	T	Ä	K	K	S
O	K	E	I	K	K	A	S	U	K	L	A	A	N	P	K	V	I	K	O
E	K	A	L	L	E	K	U	N	T	A	E	U	I	O	I	I	K	S	R
H	I	T	Å	S	L	Q	U	Ä	P	P	O	T	N	L	N	N	I	E	A
R	Ö	M	O	S	E	I	L	A	U	L	U	T	A	Y	K	N	K	I	L
E	N	K	U	R	G	I	T	T	N	E	V	D	A	H	A	I	I	T	O
P	O	R	O	L	T	A	M	L	O	M	A	U	P	D	T	H	T	H	H
O	I	S	V	T	T	T	Y	I	G	Ö	L	G	P	E	Ä	U	U	Ä	I
S	A	U	N	A	A	U	U	U	Ö	Ö	E	R	L	A	I	R	E	T	A
S	H	Y	A	S	I	N	T	T	I	O	R	U	U	P	I	S	I	I	R
I	K	A	L	O	M	M	U	M	I	T	H	Ä	T	U	L	U	O	J	O

PORO	ATERIA
REKI	PERHE
TORTTU	VIERAAT
PIPARKAKKU	MUMMOLA
KANELI	REVONTULET
MANTELI	REKIRETKI
INKIVÄÄRI	TONTTU
GLÖGI	LEIKKI
ANIS	LUMI
ROSOLLI	TULPPAANI
SILLI	JOULUTÄHTI
LOHI	RUUSU
RIISIPUURO	HYASINTTI
LAULUT	VALOSARJA
ONNI	SEIMI
LOMA	ADVENTTI
RAUHA	TONTTULAKKI
JOULUILO	SUKLAA
HERKKU	TÖRSÄYS
LAHJA	AIKA
JOULUPUKKI	TOUHU
KIRKKO	HILJaisuus
TÄHTI	LYHDE
KYNTTILÄ	SAUNA
LÄMPÖ	YSTÄVÄT
RAKKAUS	

Kuva: Simo Kuusela

Varhaiskasvatuksen väki kuusta koristelemassa

Vihreä Lippu -toiminta on saanut Sallan varhaiskasvatuksessa vauhdikkaan alun, kun paikalliset yritykset ovat lahjoittaneet päiväkotiiin retkeilyvarusteita. Kestävästä elämäntavasta innostuneet lapsiryhmät

pääsivät myös koristelemaan S-market Erätulen joulukuuset. Koristeissa näkyy kierrätysmateriaali ja teema: jätteiden vähentäminen. Toisen roska on toisen aarre! Kuusesta voi napata myös mukaansa

heijastimen, jos oma on unohtunut kotiin tai hukunut, ja kotimatka sujuu turvallisemmin. Vihreä Lippu -toiminnasta kerrotaan tarkemmin seuraavassa Kotosalla-lehdessä! ❖

Hyvää joulumieltä Sallaan

Sallan yrittäjät, SPR, Lapin hyvinvointialueen Sallan sosiaalipalvelut ja Sallan seurakunta järjestävät yhteistyössä joululahjakeräyksen. Kohteena ovat avuntarpeessa ja taloudellisesti heikossa asemassa olevat lapsiperheet ja iäkkäät.

Hae toivelappunen Sallan auto- ja tarvike liikkeestä ja täytä toive. Tuo paketti liikkeeseen takaisin toivelappusen kera.

Lahjat haetaan viimeistään 20.12. ja toimitetaan eteenpäin.

Kiitos kun osallistut!

Joululahjaidea: Sallan kansalaisopiston opintoseteli

Sallan kansalaisopisto
 sivustajohtaja Marja Myllyka
 suunnitelmien ja taitteiden Tarja Lilja
 liikunta, täydennyskoulutus ja kirjasto Tiina Kallio - 040 192 9440
<https://uusi.opistopalvelut.fi/salla>

opintoseteli - arvo 20 €
Sallan kansalaisopisto
 lukuvuosi 2023-2024
 nimi Malli Kurssitainen

Opintoseteli käy maksuvälineenä normaalihintaisilla kursseilla (2 €/45 min. oppitunti). Erikoishintaisilla ja liikunnan kursseilla ei voi maksaa opintosetelillä.

RK	GV	TL	VK	CJ
oppitunti	oppitunti	oppitunti	oppitunti	oppitunti
GA	2 €	2 €	2 €	2 €
oppitunti	45 min. oppitunti	45 min. oppitunti	45 min. oppitunti	45 min. oppitunti

Opintoseteli on voimassa kansalaisopiston kursseilla, joiden tuntimaksu on 2 euroa/oppitunti (45 min.). Opintoseteli oikeuttaa 10 oppituntia. Voit käyttää opintosetelin oppitunteja useammalla eri kurssilla. Opintoseteli on henkilökohtainen ja voimassa 31.7.2024 asti.

Opintosetelin voit käydä ostamassa kirjastolta suunnittelijaopettajalta maanantaisin 9-12 tai erikseen sovittavana ajankohtana: Tarja Lilja, 0406176164 tai sähköpostitse tarja.lilja@salla.fi

Museon joulu

Museokaupasta joululahjat & -kortit, makeat herkut sekä paikalliset tuotteet!

Meiltä myös Muistojen kalenteri 2024!

Museo on avoinna ti - la klo 10-17!
 la 23.12. klo 10-16 & ti 26.12. suljettu

” Punainen Risti edistää ihmisten välistä ymmärrystä, ystävyyttä, yhteistyötä ja pysyvää rauhaa.

SPR:n Sallan paikallisosaston väki valmiina ruokajakeluun.
Kuva: Sallan SPR

SPR:n Sallan paikallisosasto

Suomen Punainen Risti (SPR) on maamme suurimpia kansalaisjärjestöjä. Järjestö pitää huolta kaikkein heikoimpaan asemaan joutuneista, auttaa kriisien ja onnettomuuksien keskellä ja tukee kaikenikäisiä ihmisiä elämän kolhiassa. Punainen Risti edistää ihmisten välistä ymmärrystä, ystävyyttä, yhteistyötä ja pysyvää rauhaa.

Suomen Punaisen Ristin kymmenet tuhannet jäsenet ja vapaaehtoiset toimivat oman paikkakuntansa paikallisosastossa. Myös Sallassa toimii Punaisen Ristin paikallisosasto, jossa on noin 50 jäsentä. Osaston puheenjohtajana toimii Paula Aspholm.

Sallan paikallisosastossa toteutetaan vapaaehtoisten voimin muun muassa hävikkiruokajakelua, ystäväkahvila ja riksapyöräkuljetuksia. Lisäksi monet osaston vapaaehtoiset ovat mukana Punaisen Ristin valtakunnallisissa keräyksissä sekä vapaaehtoisen pelastuspalvelun toiminnassa. Punainen Risti antaa myös kotimaan apua hätätilanteissa paikallisesti - esimerkiksi tulipalon viedessä perheeltä kodin. Osastossa on myös henkisen ensiavun antamiseen koulutettuja henkilöitä.

kilöille, jotka kokevat olevansa taloudellisesti haasteellisessa tilanteessa. Vuoden viimeinen jako on Sallansuussa ke 13.12 klo 14.00. Mukaan pyydetään ottamaan oma kassi tai kylmälaukku.

Yksinäisyys on haitallista ihmisen hyvinvoinnille. Jokainen tarvitsee toisen ihmisen seuraa, ja yksikin myönteinen ihmissuhde voi katkaista yksinäisyyden kierteen. Punaisen Ristin tuhannet vapaaehtoiset, koulutetut ystävät tuovat konkreettista apua yksinäisyyteen.

Sallassa pidetään hävikki-

Joulupuuro valmiina jaettavaksi.
Kuva: SPR / Marianne Sarre

ruokajakelun yhteydessä myös ystäväkahvila, jonne ovat kaikki tervetulleita seurustelemaan ja kahvittelemaan ilmaiseksi. Lisäksi osastolla on käytössä riksapyörä, jonka polkemiseen on koulutettu runsaasti vapaaehtoisia. Koulutettu riksapyöräkuskusi voi käyttää korvauksetta esimerkiksi itsekseen huonosti liikkumaan pääsevää henkilöä ulkoilemassa raittiissa ilmassa tai kaupassa. Kahdelle henkilölle mitoitettussa sähköavusteisessa riksapyörässä kulkevat kevyesti myös ostokset kotiinpäin. SPR Sallan osaston väki toivoo yhtey-

Riksapyörän kyydissä pääsee ulkoilemaan. Kuva: Sallan SPR

denottoja kaikilta, jotka olisivat halukkaita riksapyörän kyytiin tai jotka tietävät henkilön, jonka päivää hetki ulkoilmassa piristäisi.

Ensiapua

Yksi Punaisen Ristin keskeisiä tavoitteita on suojella elämää ja terveyttä. Tavoitteen saavuttamiseksi järjestöllä on monenlaista toimintaa, joista yksi on laadukkaiden ensiaputaitojen opettaminen kansalaisille.

Sallassa ensiapuryhmätoiminta on käynnistymässä uudelleen muutaman vuoden tauon jälkeen

ensi vuoden alkupuolella. Ensiapuryhmätoiminta on loistava tapa ylläpitää omaa ensiapuosastamista ja halutessaan pääsee myös ensiapupäivystäjäksi erilaisiin tapahtumiin. Ensiapuryhmätoiminnan alkamisajankohdasta ilmoitetaan paikallislehtien ja sosiaalisen median kautta.

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu on erillinen yli 50 järjestön tai muun yhteistyötahon verkosto, jossa myös SPR:n paikallisosasto on mukana. Vapepan hälytysryhmät tukevat viranomaisia onnettomuuksissa ja muissa kriisitilanteissa kuten esimerkiksi kadonneen ihmisen etsinnöissä, henkisen tuen tarpeissa, liikenteen ohjauksessa tai avustaa evakuoinneissa.

Sallan osaston vapaaehtoiset mahdollistavat avun antamisen paikallisesti. Vapaaehtoiset toimivat Punaisen Ristin periaatteiden mukaisesti. SPR Sallan osasto toivottaa kaikki auttamisesta kiinnostuneet lämpimästi tervetulleeksi mukaan osaston toimintaan.

Yhteystiedot Paula Aspholm puh. 040 592 5333 sähköp. paulaaspholm@hotmail.com

Ruoka-apua ja ystävätoimintaa

Punainen Risti järjestää ruoka-aputoimintaa useilla paikkakunnilla ympäri Suomen. Ruoka-apuun ytimessä on kunnioittava ja turvallinen kohtaaminen inhimillisin arvoin. Ruoka-aputoiminnalla ja ruokajakeluilla vastataan Suomessa kasvaneeseen avuntarpeeseen. Ruoka-aputoimintaa järjestetään yhteistyössä paikallisten tahojen, kuten kauppojen, koulujen, keskuskeittiöiden ja lounasravintoloiden kanssa.

Sallassa hävikkiruokajakelu järjestetään kahden viikon välein Sallansuussa yhteistyössä S-Market Erätulen kanssa. Ruoka-apu on tarkoitettu kaikille hen-

Suomen Punaisen Ristin toimintaa ohjaa seitsemän perusperiaatetta: inhimillisuus, tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus, vapaaehtoisuus, yleismaailmallisuus ja ykseys.

Inhimillisuus

Inhimillisen kärsimyksen estäminen ja lievittäminen kaikin tavoin on Punaisen Ristin tärkein tehtävä ja toiminnan päämäärä. Sen tavoitteena on suojella elämää, terveyttä ja ihmisarvoa. Se edistää ihmisten välistä ymmärrystä, ystävyyttä, yhteistyötä ja pysyvää rauhaa.

Tasapuolisuus

Punainen Risti pyrkii lievittämään ihmisten kärsimyksiä pelkästään avun tarpeen, ei kansallisuuden, uskonnon, ro-

dun, poliittisten mielipiteiden tai yhteiskunnallisen aseman perusteella. Se antaa etusijan niille, jotka ovat suurimmassa hädässä.

Puolueettomuus

Voidakseen nauttia kaikkien osapuolten luottamusta ja auttaa kaikkia uhreja Punainen Risti pidättäytyy kannanotoista vihollisuuksien yhteydessä eikä milloinkaan sekaannu poliittisiin, aatteellisiin, uskonnollisiin tai kansallisiin ristiriitoihin.

Riippumattomuus

Punaisen Ristin liike on itsenäinen. Vaikka kansalliset yhdistykset toimiva humanitaarisissa tehtävissä oman maansa hallitusten apuna ja ovat maansa lainsäädännön alaisia, niiden tulee säilyttää itsenäisyyttä ja oikeutensa niin, että ne voivat aina toimia Punaisen Ristin periaatteiden mukaisesti.

Vapaaehtoisuus

Punainen Risti on vapaaehtoisjärjestö, jonka toiminta on kaikin tavoin pyyteetöntä.

Yleismaailmallisuus

Kansainvälinen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liike on yleismaailmallinen. Sen kansalliset yhdistykset ovat tasavertaisia ja niillä on yhtäläiset velvollisuudet auttaa toinen toisiaan.

Ykseys

Kussakin maassa voi olla vain yksi Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun yhdistys, joka on avoin kaikille ja ulottaa toimintansa koko maan alueelle.

” Sallan Reuma- ja Tulesyhdistys ry on mukana Reumaliiton Reumatropissa, jossa on eri teemoja esimerkiksi luontoretket, liikunta, kulttuuri sekä oppiminen.

Sallan Reuma- ja Tulesyhdistys ry

Olemme Suomen Reumaliiton jäsenjärjestö ja toiminnassamme pyrimme toteuttamaan pääjärjestömme tavoitteita mahdollisuuksiemme mukaan. Tavoitteina ovat mm. reuma- ja muiden tuki- ja liikuntaelinsairauksien vähentäminen ja terveyden edistäminen, liikunnan ja toimintakyvyn tukeminen ja sairastuneiden elämähallinnan vahvistaminen sekä heidän etujensa ja oikeuksiensa valvominen. Yhdistyksellä on edustaja kunnan vammaisneuvostossa, jotta tarvittava tieto saadaan päättäjille tiedoksi mahdollisimman asiantuntevasti.

Yhdistyksemme on jo keskiikäinen, perustettu 1988, ja siinä on reilu 100 jäsentä. Puheenjohtajana toimii Rauni Mikkola. Pyrimme järjestämään jäsentemme toivomaa monipuolista toimintaa. Suosituimpina toimintana on kylpylähotelli Revontulussa viikoittain (ei kesäaikana) järjestettävä fysioterapeutin ohjaama vesijumppa. Tärkeäksi koemme myös vertaistuen, jota tapahtuu automaattisesti, kun kohtaamme toisiamme erilaisissa tapahtumissa. Jäseniltä toivomme vinkejä toimintaan.

Olemme mukana Reuma-

liiton Reumatropissa, jossa on eri teemoja esimerkiksi luontoretket, liikunta, kulttuuri sekä oppiminen. Olemme järjestäneet sen puitteissa useita lähiretkiä ja niihin jäsenet ovat osallistuneet innokkaasti. Retket ovat suuntautuneet lähiseudulle ja olemme saaneet nauttia kauniista ja rauhoittavasta luonnostamme sekä toistemme seurasta, liikunnasta, nuotioista, nokipannukahveista ja eväistä. Samalla olemme oppineet paljon luonnosta mm. luonnon virkistävän ja samalla rauhoittavan voiman, sen monimuotoisuuden, kasvien runsaan lajiston sekä eri vuodenaikojen erot. Oma lähiympäristö on myös tullut tutummaksi. Tätä koko elämäkkaaren kestävästä oppimista pyrimme edesauttamaan. Reumatropin vetäjinä puuhaavat **Ulla ja Terttu**.

Syksyisin olemme mukana Reumaliiton ”Reumaviikolla”, jonka aikana pyrimme järjestämään tapahtumia tai asiantuntijaluentoja. Teemme yhteistyötä muiden paikallisten yhdistysten kanssa ja siten mahdollistuvat teatteri- ja konserttiretket vaikkapa Rovaniemelle. Yhteistyötä on myös päättäjien ja yritysten kans-

sa. Osallistumme Salla-päiville esittelemällä toimintaamme ja myymällä makkaroita, kahvia ja arpoja ym. toimintamme tueksi.

Toimintaa pyöritetään talokoovoimin ja toivomme, että jäsenet, joille on mahdollista ja terveyttä olla toiminnassa mukana, ottaisivat yhteyttä hallituksen jäseniin ja tulisivat tapahtumiin apukäsiksi. Jokaisen apu otetaan kiitollisuudella vastaan. Tapahtumistamme saatte tietoa mm. yhdistyksemme fb-sivulta, kunnan tapahtumakalenterista, Koti-Lappi lehdestä sekä yhdistyksen whatsapp-ryhmästä ja tietysti kavereilta. Reumatroppi jatkuu myös ensi vuonna, sen lisäksi suunnitelmassa on mm. iloinen Ikean-reissu, kaamoksen kaatajaiset jne.

Tänä vuonna kokoonnumme vielä joulukuun 14. pvä museon ulkoalueelle hiljentyämään Anja Hauerin pitämään hartaustilaisuuteen. Tervetuloa rauhoittumaan ja laskeutumaan joulutunnelmaan!

Yhteystiedot: Rauni Mikkola puh. 040 822 5805 sähköp. rauni.mikkola15@gmail.com ■

Sallan näkövammaisten kerho

Sallan näkövammaisten kerho kokoontuu kerran kuukaudessa paitsi kesäisin. Kokoontumispaikka on useimmiten kirjasto. Tärkeintä tapaamisissa on vertaistuki, jota annetaan toisille yksinkertaisesti kertomalla kuulumisia. Kerhossa keskustellaan myös näkövammaisten ajankohdaisista asioista ja suunnitellaan tulevia tapahtumia. Tapaamisissa kahvitellaan ja ratkaistaan arvoituksia sekä kerrotaan kuunneluista kirjoista. Keväällä ja syksyllä tehdään retkiä luonnossa, toisinaan vierailaan kerholaisten kodeissa.

Kerholaiset osallistuvat myös Lapin näkövammaisten järjestämiin tilaisuuksiin lähikunnissa ja seurakunnissa. Lapin näkövammaisten kevät- ja syyskokoukset ovat tärkeitä, koska siellä on aina oheistapahtumia esim. teatteri- ja musiikkiesityksiä. Kokouksissa on myös mahdollisuus tavata tuttuja eri puolilta Lappia.

Lapin näkövammaiset ry on maakunnallinen näkövammaisten etujärjestö, joka täyttää ensi vuonna jo 70 vuotta. Yhdistyksen tehtävänä on valvoa jäsenistön etuja, järjestää kursseja ja ohjausta esim. käsityön ja

tietotekniikan alalta sekä muita sosiaalisia tapahtumia. Lapissa toimii 14 näkövammaisten kerhoa ja yhdistys tukee niiden toimintaa. Lapin näkövammaiset ry kuuluu Näkövammaisten keskusliittoon.

Lapin näkövammaiset ry:n hallituksessa toimii myös **Han-**

nu Virtanen Sallasta. Hänet valittiin myös Näkövammaisten liitto ry:n liittovaltuustoon kaudelle 2024-2028. Hannuun voit ottaa yhteyttä myös Sallan näkövammaisten kerhoon liittyvissä asioissa puh. 0400 694 193. ■

Sokeiden viikolla kokoontuivat Lapin näkövammaiset ry:n Sallan kerholaiset kannatusjäsenineen Sokeiden ystävät ry:n tarjoamalle lounaalle.

Sallan Sydänyhdistys r.y.

Yhdistys on toiminut Sallassa vireästi jo vuodesta 1978 lähtien. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on sekä terveiden sydän- ja verisuonitautien riskiryhmiin kuuluvien, että sairastuneiden fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin lisääminen edistämällä terveitä elintapoja ja sydänterveyttä.

Tämän hetkisen toimintasuunnitelman mukaan keskitymme mielen virkeyttä tuottavaan toimintaan. Pyrimme osallistumaan erilaisiin kulttuuritapahtumiin. Kannustamme jäseniä osallistumaan kunnassa järjestettäviin erilaisiin liikunta- ja yhdessäolotapahtumiin. Teemme yhteistyötä eri järjestöjen kanssa.

Kannattaa seurata Sallan kunta

tiedottaa -palsta Koti-Lappi-lehdessä; siinä yhdistykset ilmoittavat sellaisista tapahtumista, joihin kaikki ovat tervetulleita. Sallan Sydänyhdistyksen puheenjohtajana toimii **Leena Särkelä** ja sihteerinä **Leena Niemelä**.

Uudet jäsenet ovat tervetulleita joukkoomme. Jäsenet saavat Sydän -lehden 4 kertaa vuodessa. Se sisältää monipuolista sydänterveyteen liittyvää tietoa. Jäseneksi voi liittyä esim. kirjoittamalla googleen Sallan Sydänyhdistys. Sivulta avautuu ”liity jäseneksi”.

Myös jäsenasiainhoitaja Tarja Heikkilä ottaa ilmoittautumisia vastaan, puh. 040 523 9316. ■

Taidepatikka reitti päättyi tanssilliseen tarinaan Maaninkavaaraan.

Polku naapuriin on avattu

Pohjoisen uudet polut- polku naapuriin hankkeen parissa tehtiin syksyllä hieman erilainen taidekokeilu. Taiteilijat **Anne Niskanen** ja **Hanna-Leena Metsävainio** herättivät kyläläisten tarinoita henkiin eri taidemuodoin. Karhujärvi-Maaninkavaara akselille suunniteltiin jo pitkin kevättä ja kesää jotakin yhteisötaidetta ja syksyllä suunnitelma huipentui Taidepatikka-tapahtumaksi.

Kesäjuhlat Morottajan Esulla

Maaninkavaaran vanhalla koululla kokoontui aktiivinen kyläläisten porukka useaan otteeseen kevään ja kesän 2023 aikana ja yhdessä taiteilijoiden kanssa alettiin luomaan tulevaa tapahtumaa. Tässä vaiheessa ei vielä tiedetty, millainen yhteisöteos tehdään ja kyläläisten toiveena oli myös saada jokin kesätapahtuma alueelle. Niinpä tartuimme tuumasta toimeen ja toteutimme Morottajan Esulle kesäjuhlat.

Juhlien käytännön järjestelyistä ottivat päävastuun aktiiviset kyläläiset. He siivosivat, leipoivat tarjoiluja, pitivät kahvilaa ja olivat jopa suunnitelleet ohjelmaa illalle. Juhlissa oli erilaista ohjelmaa niin lapsille kuin aikuisillekin. Jopa arpajaiset pidettiin. Illan aikana nähtiin monologi-esitys *Parantaja* (kirjoittanut Janne Rosenvall) ja juhlat päättyivät karaoketansseihin. Juhlissa kerättiin myös kyläläisiltä paikallisia tarinoita ja muisteloita, joita

hyödynnettiin sitten Taidepatikan sisältösuunnittelussa.

Taidepatikka - osallistava kulttuuritapahtuma

Kesän aikana taiteilijat kahlasivat myös Posion e-museon tarjontaa ja sieltäkin saatiin muutamia tarinoita. Niinpä alkoi taidepatikan kulttuurikoktailin kokoaminen. Päätettiin kulkea konkreettinen polku naapuriin ja tarinat esitettiin pääosin ulkona. Matkaa tehtiin pyörällä, jalan sekä veneellä. Reitti kulki Morottajasta Karhu-

järven kautta Maaninkavaaraan. Esitykset live-striimattiin ja osaa esityksistä pääsi myös paikalle katsomaan. Kaksipäiväisen tapahtuman aikana nähtiin eri esittävän taiteen muotoja. Tarinoita kerrottiin mm. teatterin, nukketatterin, performanssin sekä tanssin keinoin.

Taidepatikka oli myös osallistava kulttuuritapahtuma. Viikonloppuna oli mm. yhteinen illanvietto sekä ”kisakatsomo”. Lauantaina kerääntyi Maaninkavaaran vanhalla koululle porukalla katsomaan live stream-

lähetystä. Samanaikaisesti siellä tehtiin konkreettinen taideteos, joka koristaa nyt koulun pihaa. Vanhassa koulussa asuu yksi yhteisön jäsen, joka avuliaasti tarjosi kotinsa tapahtumapaikaksi.

Hankkeen myötä polku naapuriin avautui

Voisi siis sanoa, että hankkeen myötä on konkreettisesti avattu polku naapuriin. Sallan ja Posion rajakyltiin on syntynyt kylien aktiivien epävirallinen verkosto, jonka tapaamisissa ja whatsapp-ryhmässä kysellään kuulumisia, suunnitellaan tulevaa ja tukeudutaan toisiin. On ollut ilo seurata päivittäistä viestittelyä ja nähdä kuinka innostuneesti siellä mietitään yhteisiä kokoontumisia. Yhteisön yhteinen tekeminen jatkuu siis myös ilman hanketta ja siellä suunnitellaan jo joulutapahtumia ja yhteisiä teatterimatkoja.

Lokakuussa hanke kutsui sallalaisia sekä posiolaisia ikäihmisiä teatteriesitykseen Posiolle. Sallasta lähti täysi linja-auto kohti Posiota ja paikalla oli yli 100 katsojaa. Tunnelma teatterissa oli koskettava. Esityksenä oli keskustelua herättävä Mistä meillä ei puhuta näytelmä, joka on rovaniemeläisen toimittajan Leena Talvensaaren näytelmä. Tarina kertoo perheestä, jossa menneisyyden traumat ja vaikeamisen kulttuuri siirtyvät sukupolvelta toiselle. Teatteriesitystä nähdään myös muualla Lapin kunnissa talven aikana.

Hankevuodet ovat nyt tulleet päätökseen tämän hankkeen osalta ja hanke on ollut todella onnistunut. Kävijämäärät tapahtumissa ovat viisinkertaistuneet vuoden 2023 aikana, kun vertaa vuoden 2022 tapahtumiin. Palaute ikäihmisille suunnatusta kulttuuri tarjonnasta on ollut positiivista ja taiteilijoiden vastaanotto kylillä on ollut lämmintä. Taiteilijat ovat nauttineet tekemisestään ja kohtaamisista eri ihmisten kanssa. Anne ja Hanna-Leena hämmästelevät kiitollisina varsinkin Sallaan syntynyttä faniryhmää ja lähettävätkin kaikille lämpimiä terveisii. Yhteistyötä Sallan kunnan kanssa jatketaan mielellään heti sopivissa kohdin ja suunnitellaan tapahtumia kuntalaisille.

Hankkeen päätöseminaari pidetään **Posiolla 12.12.2023 klo 12-14** ja sinne saa tulla kertomaan kokemuksistaan sekä siitä, miten tällainen kulttuuri on vaikuttanut omaan hyvinvointiin. Seminaarissa on ohjelmassa myös taide-esityksiä sekä asian tuntija puheenvuoroja. Ilmoittaudu jenni.matikainen@salla.fi, jos haluat osallistua seminaariin ja kertoa kokemuksistasi.

Kiitos kaikille tapahtumiin osallistuneille ja mukana olleille. Taidepatikan esitykset löytyvät Sallan kulttuuripalveluiden youtube-kanavalta 12.12.2023 alkaen. ■

Teksti: Jenni Matikainen
Kuvat: Maija Koskinen

Taidepatikka-tapahtuman aikana nähtiin eri esittävän taiteen muotoja, esimerkiksi tuli-performanssi.

Pohjoisen uudet polut-hankkeen myötä avautui konkreettinen polku naapuriin.

Kuva: Katja Rihu-Lehtinen

”Avantouinnissa tyyli on vapaa, pääperiaatteena on vain, että tässä lajissa ei sukella.”

Avantouinti tuo terveyttä ja iloa – Sallaan suunnitellaan uutta avantosauunaa

Ruuhijärven rannassa on avantosauunotto ja uitu jo läpi kolmen vuosikymmenen. Saunan puulämmitteinen kiuas takaa napakan lempeät löylyt, ja avantoon kulkevat portaat vievät turvallisen matalaan veteen, jossa avantouinnin aloittelijakin uskaltaa pulahuttaa järven jäiseen syleilyyn.

Avantouinnissa tyyli on vapaa, pääperiaatteena on vain, että tässä lajissa ei sukella. Halutessaan pipon voi pitää päässä niin saunassa kuin avannossa lämpöta-sapainoa ylläpitämässä. Parhaat terveyshyödyt avannosta saa, kun saunomisen päätteeksi vielä kastautuu järvessä.

Kylmälämpöhoitoa hoitaa monet vaivat

Avantouinti edistää terveyttä

monin eri tavoin. Ei siis ihme, että moni jää koukkuun tähän lajiin! Kylmälämpöhoito vapauttaa betaendorfiinia aivolisäkkeestä tuottaen mielihyvän tunnetta. Verisuonista vapautuva endorfiini taas parantaa unensaantia. Talven flunssakauden keskellä avantouimari hyötyy jälleen, sillä immuniteettin aktivoituminen parantaa vastustuskykyä.

Kylmälämpöhoito myös lisää tutkittuasti kehon ruskeaa rasvakudosta, joka parantaa kylmänsietokykyä ja kiihdyttää sokeriaineenvaihduntaa. Aktiivurheilijat käyvät avannossa lihasten palautumista edistääkseen. Avantouinti voi myös lievittää reuman ja astman oireita, helpottaa lihasten ja nivelten tulehduksia, sekä pitkällä aikavälillä (yli 3 kk) myös laskea perusverenpainetta.

Uutta avantosauunaa suunnittelemassa

Sallan Latu ja Polku ry on avantouinnin vastuullinen järjestäjä Sallassa. Yhdistyksellä on meilläkin hanke uuden avantosauunan rakentamiseksi, sillä vanha sauna alkaa olla käyttöikänsä päässä. Uusi sauna tulisi Ruuhijärven uimarannan yhteyteen ja tarjoaisi myös peseytymis- ja wc-tilat uimarannan kävijöille kesäkaudella. Avantosauunan suuren suosion vuoksi saunan laudetiloja halutaan kasvattaa, jotta yhä useampi pääsisi nauttimaan löylyjen ja avantouinnin tuomasta onnesta.

Valmistuessaan avantosauuna hyödyttää paitsi kunnan avantouimareita, myös alueen matkailualan yrityksiä, joille avantosauuna

mahdollistaa uusia ohjelmapalveluita ja monipuolistaa koko alueen palvelutarjontaa. Kysyntä avantosauunomiselle on kasvanut niin Suomessa kuin maailmalla räjähdysmäisesti tutkimustiedon kylmälämpöhoitokseen lisääntyessä. Avantoon eivät himoitse vain huippu-urheilijat ja terveysintoilijat, vaan myös entistä useampi ulkomailta saapuva turisti haluaa kokea avantosauunomisen eksoottisen taian. Sallan naapurissa Pyhänturilla avantosauunomisen suosio on saanut mukaan jo uusia toimijoita yhä kasvavaan kysyntään vastaamiseksi.

Avantosauunahanke on otettu Sallan kunnassa ilolla vastaan. Saunan rahoitukseen saatiin hyvä startti paikallisilta yrittäjiltä kesän ÄinPäin-päivän tapahtumasta, jonka tuotot 2282 euroa

lahjoitettiin hankkeelle. Sallan Latu ja Polku kiittää lämpimästi saamastaan tuesta.

Avantosauunahankkeeseen toivotaan yhä mukaan lisää rahoittajia ja talkoilijoita. Osoita tukeasi paikalliselle yhdistystoiminnalle lahjoittamalla rahaa hankkeelle tai ostamalla avantouintiin 10 kpl sarjalippuja (ä 90 €) esim. lahjaksi. Lisätietoja Tiinalta puh. 050 379 7922.

Heräsikö kiinnostuksesi? Avantoon pääsee maanantaisin ja perjantaisin. Olethan yhteydessä Teijaan puh. 050-330 2127 Sallan Latu ja Polku ry:n avantosauunojen Whatsapp-ryhmään pääsemiseksi. ■

Seurakunnalta apua ja tukea

Elämän kriisitilanteita voi olla monenlaisia; läheisen kuolema, sairastuminen, avioero, sairaan tai vammaisen lapsen syntymä, työpaikan menetys tai jokin muu syy. Näiden tilanteiden kanssa ei kannata jäädä yksin. Usein jo asioista puhuminen helpottaa, mutta rohkaisun, tuen ja uuden näkökulman saaminen asioihin voi todella auttaa eteenpäin.

Sallan seurakunnan diakoni

Marjo Kyllösen työ on pääasiassa keskustelua ja kohtaamista. Diakoni järjestää myös erilaisia kokoontumisia ja tapahtumia seurakunnassa, kuten erilaiset ryhmät ja kerhot, myyjäiset tai yhteisvastaustapahtumat. Diakonityöntekijää voi myös tavata kahden kesken seurakuntatalolla tai puhelimitse. Hän tekee jonkin verran myös kotikäyntejä sekä vieraillee ikäihmisten ja kehi-

tysvammaisten hoivayksiköissä. Diakonityöntekijä tarjoaa keskustelu- ja kriisiapua sekä toimeentuloon liittyvää apua.

Vähävaraisille jaettava EU:n ruoka-apu eli ruokakassit on korvattu maksukorteilla. Suomen vähävaraisille jaettava aineellinen apu on osa EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa ”Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027”. Ohjelmakauden aikana luovutettavat

40 €:n maksukortit on tarkoitettu vähävaraisille ja ensisijaisena kohderyhmänä ovat työttömät ja heidän perheenjäsenensä. Aineellinen apu jaetaan vähävaraisille eri organisaatioiden, kuten järjestöjen, seurakuntien, kuntien tai hyvinvointialueiden toteuttamissa hankkeissa vuosina 2023 - 2027. Sallan seurakunta on mukana EU:n ruoka-apu ohjelmassa.

Diakonityöntekijän tavoittaa puhelimitse maanantaisin klo 9.00 - 11.00 välisenä aikana puh. 040 3545 618 tai sähköpostitse marjo.kyllonen@evl.fi.

Ota rohkeasti yhteyttä apua tarvitessasi. Apu on maksutonta! ■

” Taide-seura kehittää edelleen toimintaa ja ensi vuoden alusta starttaa myös taidelainaamo.

Sallan taideseura on muodostanut tyhjän liikekiinteistön kuntalaisten kohtaamispaikan.
Kuva: Risto Pöyliö

Sallan taideseuralle Tehemä pois -palkinto

Sallan taideseura on saanut tunnustusta tekemästään hyvä työstä. Lapin maakunnan järjestöneuvottelukunta on myöntänyt taideseuralle Tehemä pois -palkinnon. Järjestöneuvottelukunta palkitsee vuosittain Tehemä pois -palkinnolla järjestön tai verkoston, jotka ovat toiminnallaan innostaneet, edesauttaneet ja rakentaneet yhteistyötä järjestöjen ja / tai muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tehemä pois -palkinto luovutettiin Sallan taideseuralle marraskuun puolivälissä Sodankylässä pidetyssä Lapin maakunnallisessa Järjestöfoorumissa.

Taideseuran sihteeri ja Lyylin Salonkin vastaava **Leena Meinilä** on syystäkin otettu palkinnosta. ”Toisaalta kyllä me olemme ansainneetkin palkinnon”, toteaa Leena hymyssä suin ja selvästi ylpeänä tunnustuksesta.

”Suuri kiitos menee Sallan kunnan kirjasto- ja kulttuuripalveluiden johtajalle **Tiina Kalliole**, joka ehdotti taideseuraa palkinnonsaajaksi”, kertoo Leena.

Palkinnon perusteluissa todetaan muun muassa seuraavaa: Sallan taideseura edistää pienessä kunnassa hyvinvointia kulttuurin keinoin ja vapaaehtoisvoimin. Toiminta on myös ylisukupolvista ja yhteistyötä tehdään paikallisten koulujen, kunnan ja yrittäjien kanssa. Sallan taideseura on ottanut tyhjän liikekiinteistön käyttöön ja siitä on muodostunut kuntalaisten kohtaamispaikka, joka on tuonut Sallan katukuvaan uutta positiivista ilmettä. Lyylin

Sallan taideseuran sihteeri Leena Meinilä (vas.) ja hallituksen pitkäaikainen jäsen Mervi Virkkula iloitsevat yhdistyksen saamasta palkinnosta.
Kuva: Risto Pöyliö

Tehemä pois -palkintoa olivat vastaanottamassa Sallan taideseuran jäsenet Tarja Lilja ja Pirkko Lehmus-Näsänen. Kuva: Tiina Kallio

Salongin perustamisen kautta yhdistys on tuonut toimintaansa esille ja edistänyt omalla toiminnallaan paikallisten taitelijoiden näkyvyyttä.

Lyylin salongissa järjestetään tapahtumia, kursseja ja paikallisten käsitöiden myyntiä. Salongissa kokoontuu kansalaisopiston kuvataideryhmä, koululaiset vierailevat siellä käsityötunneillaan ja taiteilijoille tarjotaan yksityisnäyttelytilaa. Joulukuun alussa salongissa järjestettiin joulumyyjäiset. Sallantunturin Tupien kanssa on sovittu lisäksi, että he tuovat turisteja tutustumaan paikkaan.

Taideseura kehittää edelleen toimintaa ja ensi vuoden alusta starttaa myös taidelainaamo. Pienellä kuukausisummalla voit lainata taidetta kotiisi tai mökillesi. Ja jos haluat lunastaa taulun tai esineen itsellesi niin maksut otetaan huomioon kauppahinnassa.

Lyylin salongissa on aloittanut uutena yrittäjänä myös Lankapuoti ja vuoden alusta uusi yrittäjä alkaa pyörittämään kahvilatoimintaa. Muutoin kaikki toiminta tapahtuu vapaaehtoisvoimin.

KotoSalla onnittelee taideseuraa ja jäämme odottamaan mitähän aktiivinen porukkaa saa seuraavaksi aikaan. ■

” Kerhossa voi korjata polkupyöriä, mopoja ja kelkkoja. Muutoinkin voit tulla jollekin kaveriksi rassailemaan.

Kaikki innokkaat pääsevät mukaan nuorten moottorikerhoon
Kuva: Risto Pöyliö

Nuorten moottorikerhossa opitaan huoltamaan ja kunnostamaan

Sallan kunnan liikunta- ja nuorisopalveluiden johtaja **Petteri Salmijärvellä** on ollut mielessä jo useita vuosia nuorille tarkoitettu moottorikerho. Tiedossa on ollut, että nuoret olisivat innokkaita rassaamaan menopelejä, mutta monella ei sitä mahdollisuutta ole ollut kotiloissa. Tiloja olisi niinkin ollut saatavilla, mutta toiminnassa pitää olla mukana

myös ohjaaja. Ilman ohjaajaa meno saattaisi mennä villiksi ja työkalut sekä osat eivät kohta olisi hallinnassa.

Vuosi sitten Sallan kunta päätti hakea käynnistettävään toimintaan avustusta Lapin Aluehallintovirastosta. Tukea saatiinkin 4 500 euroa. Moottorikerhon tilat sijaitsevat keskustassa liikekeskuksen kellaritiloissa. ”Tämä on

hyvä ratkaisu, nyt mopot ja muut laitteet saavat olla koko ajan siellä esillä, eikä niitä tarvitse viedä välillä pois”, iloitsee Salmijärvi. ”Kiitos myös **Seppo Kairalalle**, joka on vuokrannut tilat kohtuu vuokraa vastaan.”

Seurakunta on tullut mukaan tukemaan toimintaa lahjoittamalla 600 euroa yhteisvastuukeräyksen tuottoja käytettäväksi

moottorikerholaisten välipaloihin. Yhteistyössä Liikenneturvan kanssa opetetaan nuorille liikennesääntöjä ja turvallisuuteen liittyviä asioita, kuten heijastimet, valot ja hyvät ajotavat.

Mukaan saavat tulla kaikki halukkaat. Kerhossa voi korjata polkupyöriä, mopoja ja kelkkoja. Muutoinkin voit tulla jollekin kaveriksi rassailemaan. Osallis-

tuminen ei maksa mitään.

Ohjaajana kerhossa toimii auton asentaja **Teemu Peltoperä**.

Mikäli kiinnostuit, niin ota yhteys Sallan kuntaan Petteri Salmijärveen puh. 040 556 7252. ■

Risto Pöyliö

Vuoden lappilainen harrastajateatteriteko 2023

Vuoden lappilainen harrastajateatteriteko-palkinto jaettiin tänä vuonna viidettä kertaa. Tämän vuoden teemana oli osallisuus. Palkintoraadin muodosti Suomen Harrastajateatteriliiton toiminnanjohtaja **Sanna Saarela**, Opintokeskus kansalaisfoorumin **Annamari Martinviita**, Suomen Nuorisoseurojen toimialajohtaja **Pasi Saarinen** ja Kouta tapahtumatuottaja, teatteritaiteilija **Anne Niskanen**.

Palkinto, 1000 €, myönnettiin Sallan teatteriryhmälle. Ryhmä on aloittanut toimintansa tyhjästä ja luonut paikkakunnalle mahdollisuuden harrastajateatterin tekemiseen ja kokemiseen. Ryhmä on osoittanut vahvaa tahtoa ja pyrkimystä jatkaa ja kehittää toimintaansa. Teatteriryhmä esitti viime talvena täysille katsomoille Sotalapsi Liisan evakkotarinaa

Viisi Sallan teatteriryhmäläistä noutamassa palkintoa Kouta-koulutustapahtuman yhteydessä Ivallossa marraskuun alussa.

” Teatteri-harrastus on paikkakunnalla syttynyt uuteen liekkiin monen vuoden tauon jälkeen.

ja nyt ryhmä harjoittelee jo uutta näytelmää keväälle 2024. Teatteriharrastus on paikkakunnalla syttynyt uuteen liekkiin monen vuoden tauon jälkeen. ■

Tiina Kallio

Kuva: SPR / Marianne Sarre

Konsertti "Ehjä sydän" tukee nuorten mielenterveystyötä

Konsertti "Ehjä sydän" pidetään Sallan kirkossa lauantaina 27. päivä tammikuuta klo 18.00. Konsertissa esiintyvät **Liisamaija Talikainen, Pasi Niskala, Jenni Tervo, Elina Jokela, Georgios Apostolakis, Allu Kantia ja Jiri Lilja.**

Idean äitinä toimii Sallan koulukeskuksen musiikinopettaja Liisamaija Talikainen, joka kertoo havahtuneensa työn äärellä ajatukseen siitä että "jotain tarttis teherä". Uusimman kouluterveyskyselyn perusteella nuorten pahoinvointi on lisääntynyt. Ahdistuneisuus, kiusaaminen ja yksinäisyys ovat teemoja, jotka toistuvat valtakunnallisesti kyselyn tuloksissa.

Talikainen keräsi ympärilleen porukan sallalaisia soittajia ja laulajia, jotka sattuvat myös työskentelemään lasten ja nuorten parissa. "Ketään ei tarvinnut houkutella mukaan", naurahtaa Liisamaija. Konsertin muotoutuminen on ollut pitkä prosessi, mutta kerran ilmoille päästetty ajatus ei ole jättänyt enää rauhaan.

Konsertilla halutaan sekä kerätä varoja kotimaiselle nuorisotyölle että nostaa esiin mielen hyvinvointiin liittyviä teemoja musiikin keinoin. Vaikka teemana onkin nimenomaan nuorison hyvinvointi, konsertti tarjoaa kuultavaa kaikenikäisille.

Konsertissa kuultava ohjelmisto koostuu monenlaisesta kevyestä musiikista. Kaikkien laulujen sanoituksissa on kuitenkin löydettävissä punainen lanka: Aina on toivoa. Talikaisen omat musiikilliset juuret ovat vahvasti suomigospelin maaperässä, jossa hän näkeekin käyttämättömän potentiaalin. "Nyt kuullaan hienoa, täällä Sallassa harvemmin esitettyä musiikkia, jota on kiva päästä esittämään huippuporukassa". Jos joku kuulija löytää näistä teksteistä syyn nousta aamulla sängystä, se ei voi olla kovin huono asia. Lisäksi mukana on musiikkia useilta tunnetuilta suomalaisilta eturivin artisteilta.

Konsertin tuotot ohjataan Yhteisvastuukeräyk-

sen kautta valtakunnalliseen nuorisotyöhön.

Vuonna 2024 Yhteisvastuu keskittyy nuorten elämänhallinnan ja mahdollisuuksien parantamiseen. Yhteisvastuu auttaa haavoittuvimmassa asemassa olevia nuoria. Vuonna 2024 kerätyt varat käytetään syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ja heidän mahdollisuuksiensa tukemiseen Helsinki Mission, Suomen ev.lut. seurakuntien ja Kirkon Ulkomaanavun avulla. Konsertin tuotoista 20 % jää paikalliselle seurakunnalle käytettäväksi monipuoliseen avustus- ja auttamistoimintaan.

Konsertissa myydään 10 € arvoista ohjelma-lehtistä, jonka tuotto menee kokonaisuudessaan yhteisvastuukeräykseen. Yhteisvastuukeräykseen voi osallistua myös tekstiviestillä, MobilePay:n avulla tai tekemällä suoran tilisiirron. Ohjeet näihin lahjoitustapoihin löytyvät osoitteesta: <https://www.yhteisvastuu.fi/lahjoita/> ■

Salla
In the middle of nowhere

Sallassa tapahtuu

JOULUKUU 2023

To 7.12	klo 13	Kauneimmat joululaulut	Sallan kirkko
To 7.12	klo 17	Kirjailijavieraana Minna Rytisalo	Sallan kirjasto
Pe 8.12	klo 17	Kansalaisopiston ja järjestöjen yhteinen joulujuhla.	Sallansuu
Pe 8.12	klo 22	Kelkkakauden avajaiset disco	Sallatunturin tuvat
Su 10.12	klo 14	Kauneimmat joululaulut	Kursun kirkko
Su 10.12	klo 16	Joulun valo - Kimallus-kvartetti	Sallan kirkko
Su 10.12	klo 18	Kauneimmat joululaulut	Hautajärven kirkko
Ma 11.12	klo 18	9. luokkalaisten joulukonsertti	Sallan koulukeskus
Ti 12.12	klo 18	Kauneimmat joululaulut	Naruskan retkeilymaja
To 14.12	klo 14:45	Hiljentymisen joulun aikaan	Sallan museon ulkoalue
To 14.12	klo 17	Lukupiiri	Sallan kirjasto
To 14.12	klo 19	Lapin sotilassoittokunnan joulukonsertti	Sallan kirkko
Pe 15.12	klo 9-13	Joulumyyjäiset	Sallan seurakuntatalo
Pe 15.12	klo 10-18	Wanhon joulukahvila	Sallan kirkko
Pe 15.12	klo 18	Kauneimmat joululaulut	Sallan kirkko
La 16.12	klo 18	Kauneimmat joululaulut	Kinttaan Loma, Paloperä
Ma 18.12	klo 10-19	Joulumarkkinat	Lyylin Salonki
Pe 22.12	klo 18-22	Wanhon kahvila	Sallan kirkko
Pe 22.12		Avaruusdisco	Sallatunturin tuvat
Su 24.12		Jouluaaton hartaudet	
	klo 11	Saijan hautausmaa	
	klo 13	Kursun kirkko	
	klo 13	Sallan hautausmaa	
	klo 15	Hautajärven kirkko	
	klo 16	Joulurauhan julistus Sallatunturilla	
Ma 25.12	klo 8	Jouluaamun messu	Sallan kirkko
Ma 25.12		Avaruusdisco	Sallatunturin tuvat
Su 31.12		Iskuporakone - live band	Sallatunturin tuvat

KEVÄT 2024

TAMMIKUU

La 6.1.	klo 14	Kauneimmat joululaulut	Isäntä Matin museo, Lapajärvi
Pe 12.1.	klo 18-22	Wanhon kahvila	Sallan kirkko
La 27.1.	klo 18	"Ehjä sydän" -konsertti	Sallan kirkko

HELMIKUU

La 17.2		Asa + Trubaduuri Mika Peltonen	Sallatunturin tuvat
Ke 21.2		Trubaduuri Mika Peltonen	Sallatunturin tuvat

MAALISKUU

La 2.3		Sanna & Soul Oy	Sallatunturin tuvat
Ke 6.3		P2's Banquet	Sallatunturin tuvat
8. - 10.3		Porocup osakilpailu Salla	Keselmäjärvi
Pe 8.3		P2's Banquet & Burlesque	Sallatunturin tuvat
La 9.3		Porotanssit, Eero Magga	Sallatunturin tuvat
To 14.3. klo 18		Teatteri Eurooppa 4	Sallan koulukeskus
Pe 15.3		Teatteri Eurooppa 4	Sallatunturin tuvat
La 16.3		Teatteri Eurooppa 4 Papan Special.	Sallatunturin tuvat
Ke 27.3.		Sallatunturi, Kelorock	Keloravintola
To 28.3.		Sallatunturi, Kelorock	Keloravintola
Pe 29.3. klo 18		Seeli Toivio Sellokonsertti	Poropuisto
Pe 29.3		Annica Milán & band	Sallatunturin tuvat
Su 31.3. klo 10 - 18		Sallan laturetki	

HUHTIKUU

Ma 1.4.		Museon synttärät	Sallan sota- ja jälleenrakennusajan museo
---------	--	------------------	---

Muutokset mahdollisia.

Seuraa Sallan kulttuuri- ja vapaa-aika sivua Facebookissa, Instagramissa ja netissä Sallan kunnan Tapahtumat-sivulla <https://www.salla.fi/info/tapahtumakalenteri/>

Sallasta löytyy vuokra-auto kuntalaisille ja matkailijoille

Sallassa on mahdollisuus vuokrata Omago vuokra-auto. Auto sijaitsee tällä hetkellä keskustassa virastotalon parkkipaikalla, mutta siirtyy todennäköisesti Sallatunturiin, ravintola Kielan pihamaalle joulukuun puolivälissä. Auto on hankittu Itä-Lapin kuntayhtymän hallinnoimassa Virtapailakka -hankeessa. Auto on käytettävissä näillä näkymin tammikuun loppuun asti.

Auto otetaan käyttöön lataamalla maksuton Omago-sovellus oman puhelimen sovelluskaupasta. Korttimaksutietojen antamisen ja rekisteröitymisen jälkeen valitaan auto ja sen käyttöaika. Laskutus

tapahtuu todellisten ajettujen kilometrien mukaan jälkikäteen.

Sovellus kannattaa ladata hyvissä ajoin etukäteen, sillä Omago tarkistaa Traficomilta henkilön ajo-oikeuden, ja siinä voi mennä joitakin tunteja. Jos auton tarvitsee käyttöönsä heti, tarkistamista ja rekis-

teröinnin hyväksymistä voi pyytää soittamalla Omagon palvelunumeroon.

Omago on suomalainen yritys, jolla on yhteiskäyttöautoja useilla paikkakunnilla eri puolilla Suomea.

Tarkemmat tiedot ja hinnaston löydät osoitteesta www.omago.fi/laplandgo ■